

Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România

Document nr. 1_EU_ro

SINTEZĂ EUROPEANĂ A ANALIZEI SITUAȚIEI PRIVIND ORGANIZAREA ACTIVITĂȚILOR DE ÎNTREȚINERE ȘI SALVARE PE DOMENIUL SCHIALBIL ÎN BULGARIA, FRANȚA ȘI ROMÂNIA

Noiembrie 2010

CUPRINS

CUPRINS.....	2
2 METODOLOGIA PROIECTULUI – ABORDAREA PRIN COMPETENȚE	6
3 REZULTATELE PROIECTULUI.....	7
4 FINALITATEA SINTEZEI ANALIZELOR SITUAȚIEI EXISTENTE DIN BULGARIA, FRANȚA ȘI ROMÂNIA.....	9
5 METODOLOGIA UTILIZATĂ	10
5.1 MODUL OPERAȚIONAL	10
5.2 INSTRUMENTELE UTILIZATE	11
5.3 ROLUL PARTENERILOR.....	14
5.4 STRUCTURA GRUPULUI DE LUCRU	15
5.5 CALENDARUL GRUPULUI DE LUCRU	17
5.6 FIRME SAU PERSOANE IMPLICATE.....	22
6 SINTEZA EUROPEANĂ A RAPOARTELOR – FRANȚA, BULGARIA ȘI ROMÂNIA.....	24
6.1 DATE GENERALE ASUPRA SECTORULUI TURISM MONTAN ȘI DE IARNĂ	24
6.2 IMPACTUL ECONOMIC AL TURISMULUI DIN ZONA DE MUNTE (SPORTURI DE IARNĂ) ÎN CELE 3 ȚĂRI PARTENERE	26
6.3 MESERIA DE PISTEUR SALVATOR.....	27
6.4 SINTEZĂ.....	33
6.5 CALIFICAREA	34
7 CONCLUZIE	39
8 REFERINȚE BIBLIOGRAFICE	40
9 GLOSAR	43
10 ANEXE.....	46

1

PROIECTUL PISTEUR

Dezvoltarea stațiunilor de schi este o miză pentru dezvoltarea economică a regiunilor muntoase din România și Bulgaria. Stațiunile existente nu au atins nivelul de calitate a serviciilor care este propus în marile stațiuni europene și în special în cele franceze. Franța a dobândit o mare notorietate în acest domeniu, ea cu prinde cea mai mare parte a marilor stațiuni de schi internaționale.

Activitățile care, în ce privește practicarea schiului, pot fi considerate ca activități cheie, vizează pregătirea, întreținerea pârtiilor, prevenirea și salvarea pe domeniul schiabil. Aceste activități constituie preocuparea majoră a stațiunilor de schi. Persoanele care lucrează la îndeplinirea acestor obiective au misiuni foarte diferite: amenajarea, pregătirea și întreținerea pârtiilor, fabricarea zăpezii, primirea, prevenirea, balizajul, semnalizarea, informarea, gestiunea, așezarea dispozitivelor de protecție, declanșarea avalanșelor, salvarea. Dacă funcția de salvare este organizată în aceste două țări, cea de întreținere și de securizare pe domeniul schiabil nu este structurată. Aceste două funcții sunt dissociate în România și în Bulgaria, iar în Franța sunt regrupate. Aceste două funcții fac obiectul unei calificări franceze, brevetul de pisteur/salvator.

Proiectul constră în transferul calificării franceze în cele două țări beneficiare, adaptând-o contextului specific din aceste două țări.

Rezultatele proiectului sunt următoarele:

- R1.** O analiză a stării de fapt (organizarea serviciilor pe pârtii, funcțiile pisteurilor (operatori pârtie de schi), formările existente în cele trei țări partenere).
- R2.** Un studiu al condițiilor de transferabilitate a brevetului francez în cele două țări partenere. 3. Pentru fiecare din cele două funcții, întreținerea și salvarea, un referențial al activităților profesionale.
- R4a.** Un program de formare a pisteurilor (operatori pârtie de schi)/salvatorilor, pe module, progresiv și integrat, un corpus de resurse pedagogice prin transferul dispozitivului francez.
- R4b.** Adaptarea la cadrul european al calificărilor profesionale. Studiul posibilităților de integrare a noului dispozitiv de formare în reglementările naționale din Bulgaria și România.
- R5.** Un program de formare a formatorilor de pisteuri (operatori pârtie de schi)/salvatori conceput și pus în practică pentru un grup probă de 18 profesori pisteuri (operatori pârtie de schi) (9 în fiecare țară).

R6. Un site web, o broșură de prezentare, un CD Rom de prezentare a produselor proiectului.

Proiectul are ca obiectiv general profesionalizarea pisteurilor (operatori pârtie de schi) în cele două țări, România și Bulgaria, astfel încât să contribuie la ridicarea nivelului de calitate a serviciilor propuse în stațiunile lor de schi. Pe termen mai lung, este vorba de asemenea de a favoriza mobilitatea acestor profesioniști în cadrul stațiunilor de schi europene, mobilitate care va însoți internaționalizarea clientelei.

Proiectul constă în transferul brevetului francez care și-a dovedit aptitudinile, adaptându-l. Acest dispozitiv a fost construit treptat încă din anii 70. El a fost reînnoit în anii 90.

Alegerea făcută de a transfera brevetele din Franța în cadrul acestui proiect răspunde unei duble motivații:

- Pe de o parte, cele două țări partenere, România și Bulgaria, au cerut transferul de inginerie pentru a aduce la același nivel propriul lor sistem de formare foarte marcat de modelul colectivist.
- Pe de altă parte, cele două asociații profesionale franceze, Societatea Instalațiilor de Transport pe Cablu din Franța (SNTF) și Asociația Directorilor Serviciilor pe Pârtii (ADSP), sunt în cercetare pentru reactualizarea calificărilor pe care le-au construit treptat de acum treizeci de ani.

Într-adevăr, cele două asociații create în 1980 s-au implicat mult în asumarea problemelor legate de funcție, deoarece ele au ca misiune principală urmărirea formării pisteurilor (operatori pârtie de schi) / salvatori și organizarea stagiilor de formare profesională. Prezența acestor două asociații în cadrul consorțiului demonstrează interesul pe care îl au pentru proiect.

Asistăm la o evoluție a practicilor de alunecare, a tipurilor de clientelă, a contextelor economice ale stațiunilor, a tehnicilor și materialelor de salvare. La cunoștințele tehnice de bază care prevalau în momentul creării brevetului, se adaugă acum o dimensiune de comunicare comercială, prevenirea riscurilor din mediul înconjurător. Complexitatea crescândă a acestei meserii impune de asemenea îndreptarea atenției spre formarea pedagogică a formatorilor de pisteuri (profesorii pisteuri din Franța).

Transferul va consta în punerea la dispoziția partenerilor români și bulgari a produsului experienței franceze, brevetul de pisteur salvator. Partenerii români și bulgari vor putea să-și însușească totul sau o parte din acest brevet și din componentele sale, și aceasta în funcție de mizele cu care vor fi confrunțați și de cadrul juridic în care se situează acțiunea lor. Diferitele activități prevăzute în cadrul proiectului vor permite adaptarea părților transferate pentru ca să se țină pe deplin seama de specificul contextelor stațiunilor din aceste două țări.

Cu ocazia acestui proiect de transfer, se va pune de asemenea problema:

- meditării asupra avantajelor și dezavantajelor disocierii funcțiilor de întreținere, pe de o parte, și de salvare, pe de altă parte, din moment ce dezbaterea este deschisă în cele 3 țări.
- adaptării dispozitivului francez (conținuturi de formare și calificări profesionale) la contextele român și bulgar
- dar și a împărțirii între partenerii europeni a unei aceleiași culturi pedagogice centrată pe o aceeași abordare, «Abordarea prin Competențe» (APC).

Cealaltă caracteristică importantă a acestei culturi pedagogice europene vizează cadrul european al calificărilor. Mondializarea schimburilor evocată mai sus privește oamenii și calificările lor. Atât timp cât mobilitatea oamenilor era neînsemnată, transparența calificărilor nu era necesară. Situația prezentă este cu totul alta. Fiecare țară are nevoie de a atrage la ea cele mai bune talente. Pentru aceasta, este necesar să se construiască un spațiu european al certificărilor profesionale. Această dimensiune europeană a calificărilor profesionale nu este încă considerată evidentă de către diverșii actori ai sistemelor de formare profesională. Proiectul Léonardo este un instrument privilegiat pentru construirea acestei « culturi europene ».

Cu ocazia adaptării acestui brevet la contextele român și bulgar, va fi creat un referențial de activități profesionale, un referențial de formare pentru fiecare din marile domenii de activitate (întreținere, semnalizare, comunicare, securizare, salvare, etc.). Din aceste referențiale de activități profesionale vor deriva cunoștințele ce constituie competențele puse în practică în aceste activități.

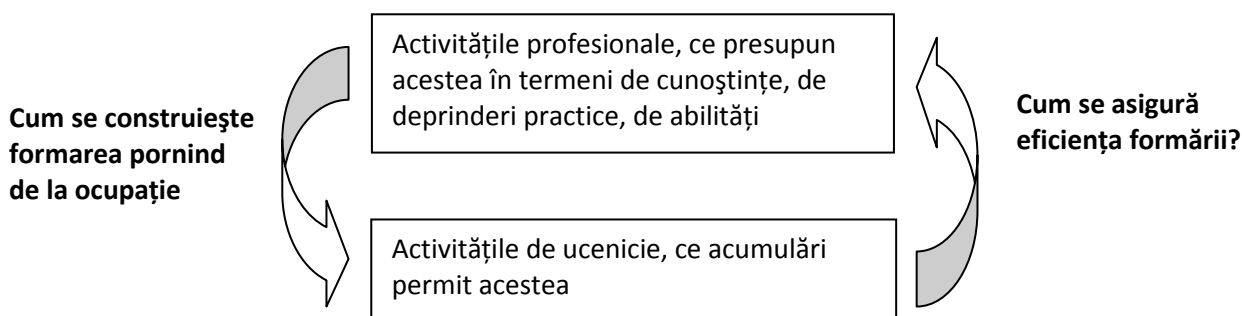
Dispozitivul de formare care va rezulta de aici va fi actualizat la Cadrul European al Calificărilor Profesionale (poziționare pe unul din cele 8 niveluri, atribuirea EVCT).

2

METODOLOGIA PROIECTULUI – ABORDAREA PRIN COMPETENȚE

Formatorii au dezvoltat treptat o abordare pentru «a gândi formarea ca pârghie a performanței economice», este vorba de Abordarea Prin Competențe (APC).

APC reprezintă o *abordare*, o *manieră de a vedea lucrurile*, un *fir conducător* care dă sens practicilor de formare. Acesta constă în articularea activităților profesionale actuale sau în devenire ce țin de o ocupație dată, cu formarea titularilor acestei ocupații, de așa manieră că acumulările rezultate din formare se transformă în efecte asupra postului de lucru.

APC a dat naștere unui nou domeniu de competență a formatorilor, cel al **ingineriei de formare**.

Definiția ingineriei de formare pe care ne-am axat în proiect este următoarea: „Ansamblu de metode ingineresti aplicate în domeniul formării”. Ținta analizei este o organizație, un serviciu.

Ingineria de formare reprezintă, deci, un ansamblu de metode, instrumente, abordări vizând:

- Analizarea problematicii resurselor umane dintr-o organizație
- Traducerea acestei problematici în cerințe de formare
- Definirea condițiilor în care această formare este susceptibilă a răspunde cerințelor
- Evaluarea modului în care acțiunea a produs efectele asupra problematicii
- Realizarea eventualelor corecții”

În cadrul transferului, s-a făcut apel la metodologiile ingineriei de formare aplicabile Abordării Prin Competențe.

Ansamblul produselor ce au făcut obiectul alegerilor de ordin metodologic sunt următoarele:

- Metodologie de construcție a situației de fapt privind organizarea funcțiilor de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în cele 3 țări
- Metodologie de construcție a Referențialului de activități profesionale
- Metodologie de poziționare a dispozitivului de formare pe module a Pisteurilor (operatori pârtie de schi) în cadrul european al calificărilor profesionale

3

REZULTATELE PROIECTULUI

Nr.	Titlul documentului	Cod
1	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria (în limba franceză)	1_BG_fr
	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria (în limba bulgară)	1_BG_bg
2	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Franța (în limba franceză)	1_FR_fr
3	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în România (în limba franceză)	1_RO_fr
	Analiza situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Franța în România (în limba română)	1_RO_ro
4	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba bulgară)	1_EU_bg
	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba franceză)	1_EU_fr
	Sinteză europeană a Analizei situației privind organizarea activităților de întreținere și salvare pe domeniul schiabil în Bulgaria, Franța și România (în limba română)	1_EU_ro
5	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară)	2_EU_bg
	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba franceză)	2_EU_fr
	Studiu privind condițiile de transfer a Brevetului Național pisteur/salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba română)	2_EU_ro
6	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Bulgaria (în limba franceză)	3_BG_bg
	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Bulgaria (în limba bulgară)	3_BG_fr
7	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în Franța (în limba franceză)	3_FR_fr
8	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în România (în limba franceză)	3_RO_fr
	Referențial de activități pentru pisteur și salvator în România (în limba română)	3_RO_ro
9	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba bulgară)	3_EU_bg
	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba franceză)	3_EU_fr
	Referențial european de activități pentru pisteur (în limba română)	3_EU_ro
10	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba bulgară)	4_EU_bg
	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba franceză)	4_EU_fr
	Program modular european de formare pentru pisteur (în limba română)	4_EU_ro
11	Listă resurse pedagogice pentru Programul modular european de formare pisteur și salvator	5_EU_bg_fr_ro

12	Program european de formare de formatori (în limba bulgară)	6_EU_bg
	Program european de formare de formatori (în limba franceză)	6_EU_fr
	Program european de formare de formatori (în limba română)	6_EU_ro
13	Site internet www.pisteur.eu	7_EU_bg_fr_ro
14	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară)	8_EU_bg
	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba franceză)	8_EU_fr
	Broșura Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba română)	8_EU_ro
15	CD-rom : Transfer al Brevetului Național Pisteur/Salvator din Franța în Bulgaria și România (în limba bulgară, franceză și română)	9_EU_bg_fr_ro

4

FINALITATEA SINTEZEI Analizelor situației existente din Bulgaria, Franța și România

În cadrul programului european Léonardo da Vinci, ce are drept scop facilitarea mobilității forței de lucru din Europa, a fost inițiat un proiect de transfer al Brevetului Național de Pisteur Salvator existent în Franța și care atestă formarea efectuată de viitorii pisteur saluatori.

În scopul materializării acestui proiect au fost întocmite trei rapoarte, în Bulgaria, Franța și România, despre organizarea serviciilor dintr-o stațiune, despre funcțiile de întreținere și de prim-ajutor pe domeniile schiabile și despre posibilitățile de formare existente. Fiecare raport se întemeiază pe de o parte pe o cercetare documentară iar pe de altă parte pe discuții referitoare la angajații din stațiuni și la persoanele calificate din domeniul interențțiilor.

Problematica acestui proiect este una complexă. Este vorba despre a răspunde evoluției nu doar a turismului de iarnă (deschidere europeană, evoluție a cererii) ci și a meseriei de pisteur salvator (progres tehnologic, relații cu clienții,...). Pe lângă acestea, anumite particularități de context socio-economic (schimbarea paradigmei economice în Bulgaria și România, aspecte legate de turismul sezonier în Franța) introduc parametri și constrângeri specifice.

A fost realizată o anchetă în cele 3 țări partenere ale proiectului, Bulgaria, Franța și România. Această anchetă a fost realizată pe lângă diversele structuri reprezentative ale sectorului de activități economice ale turismului montan și ale stațiunilor franceze. Ea s-a bazat și pe literatura de specialitate disponibilă în fiecare dintre cele 3 țări.

Ancheta s-a referit la următoarele aspecte:

- Impactul economic al acestui sector în cele 3 țări
- Miza legată de meseria de pisteur salvator.

Această anchetă a făcut obiectul unei sinteze la nivelul fiecărei țări și al unei sinteze generale ce va fi considerată drept europeană. Rezultatele celor 3 anchete naționale sunt anexate documentului de față.

5

METODOLOGIA UTILIZATĂ

În fiecare dintre cele 3 țări a fost utilizată o metodologie identică:

- Stabilirea câmpului de investigație
- Constituirea unui grup de lucru
- Efectuarea investigației
- Redactarea unui raport ce sintetizează datele obținute

5.1 MODUL OPERAȚIONAL

Conținutul analizei a fost structurat în 3 mari părți:

- Prezentarea sectorului economic al stațiunilor de schi din Franța, Bulgaria și România
- Amenajarea și exploatarea pârtiilor de schi și organizarea primului-ajutor pe domeniul schiabil în Franța, Bulgaria și România
- Elementele prospective privind evoluția sarcinilor de amenajare și exploatare a pârtiilor și a celei de prim-ajutor pe domeniul schiabil

Modalități de analiză

Studiile privind organizarea serviciilor pentru pârtiile de ski, funcțiile de întreținere și de salvare pe domeniul schiabil și posibilitățile de formare profesională existente în Franța, Bulgaria și România au fost elaborate cu ajutorul unei cercetări documentare la care s-a adăugat consultarea firmelor și a specialiștilor din domeniu.

În momentul redactării raportului, datele obținute prin culegerea de informații au fost regrupate în următoarele capitole:

- Prezentarea sectorului economic al stațiunilor de schi
- Prezentarea activităților sportive desfășurate pe domeniul schiabil
- Organizarea serviciului de întreținere a pârtiilor
- Sarcina de întreținere a pârtiilor
- Sarcina de prim-ajutor pe domeniul schiabil
- Formarea pisteurilor

- Formarea specialiștilor care să îndeplinească sarcina de prim-ajutor pe domeniul schiabil.
- Elementele prospective privind evoluția celor două funcții

Culegerea informațiilor necesare s-a realizat în 4 moduri:

- Corespondență cu un eșantion reprezentativ pentru serviciile pentru pârtii
- Discuții semi-direcive cu responsabilii de serviciile pentru pârtii sau cu directorii de exploatare
- Discuții semi-direcive cu persoane calificate în domeniul turismului de schi.
- Cercetare documentară (consultarea literaturii disponibile)

În cele trei țări au avut loc discuții cu specialiștii din stațiunile de schi și/sau cu persoanele calificate :

5.2 INSTRUMENTELE UTILIZATE

Pentru efectuarea anchetelor scrise a fost utilizat un chestionar construit în jurul axelor stabilite de comitetul de inițiativă al proiectului Pisteur.

Chestionarul astfel elaborat a servit și drept ghid pentru discuțiile semi-direcive.

Chestionar pentru Pisteur/Salvator FRANȚA

1. Ce tip de finanțare are serviciul în care activați ?

- a. Privată
- b. De stat
- c. Mixtă

2. În stațiunea unde lucrați, câte zile pe an se practică schiul?

.....

3. Caracteristicile angajaților din categoria Pisteur Salvator

Efectiv

Număr persoane fizice:

Echivalentul în norme întregi (full-time) :

Proportia angajați sezonieri/permanenti:

- Sub 30%
- Între 31 și 60 %
- Între 61 și 80 %
- Peste 80 %

În majoritate de genul:

- Masculin
- Feminin

Vârsta medie:

- Sub 30 de ani
- Între 31 și 50 de ani
- Peste 50 de ani

Nivelul predominant de calificare:

- Necalificat
- CAP/BEP
- BAC
- Post BAC
- BNPS

Nivelul salariului mediu

Care este nivelul salariului mediu lunar al unui pisteur-salvator:.....

4. Cum este administrat caracterul sezonier al ocupației?

- Contract sezonier pe durată determinată
- Contract pe durată nedeterminată cu redistribuirea
pe an a timpului de lucru
- Contract temporar împărțit cu un alt angajator

5. Care sunt criteriile de recrutare a pisteur-ilor salvatori?

- Motivație
- Nivel de calificare
- Experiență
- Altele:.....

6. Cum sunt formați pisteurii salvatori?

- În interiorul organismului
- În cadrul unui organism exterior de formare

7. Care este durata medie de formare a pisteurilor salvatori?

- între 0 și 50h între 51 și 100h între 101 și 200h peste 200h

8. Care este modalitatea de verificare a cunoștințelor la sfârșitul stagiului de formare?

- Examen final
- Control continuu
- Verificare practică
- Altele:

9. Ce act este eliberat la sfârșitul stagiului de formare?

- Atestat de formare
- Un certificat
- Altele:

10. Considerați că este necesară lărgirea competențelor pisteurului-salvator?

- Da
- Nu
- Nu știu

11. Dacă da, în ce direcție trebuie dezvoltate aceste competențe?

.....

.....

.....

12. Aveți de făcut alte sugestii?

.....
.....
.....

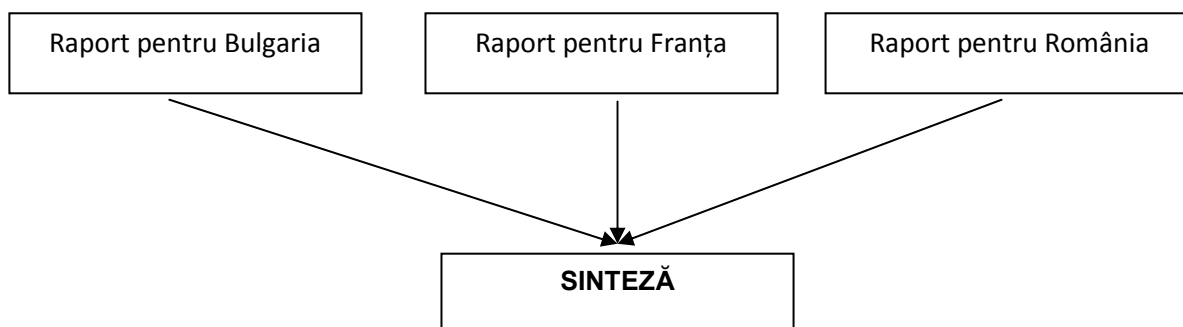
Vă mulțumim pentru timpul consacrat completării acestui chestionar.

5.3 ROLUL PARTENERILOR

În fiecare dintre cele 3 țări parteneri a fost constituit un grup de lucru pentru efectuarea anchetelor, a cercetărilor și pentru redactarea rapoartelor naționale. Aceste grupuri de lucru erau compuse din:

- Specialiști membri ai consorțiului internațional, directori de stațiuni, de servicii pentru pârtii, maiștri pisteuri, șefi de departamente, însărcinați.
- Formatori/consultanți membri ai consorțiului, profesori universitari, consilieri în formarea continuă, formatori în domeniul serviciilor pentru pârtii și al primului-ajutor.

Expertul pedagogic al proiectului (GRETA SAVOIE) a fost delegat să redacteze o sinteză a acestor rapoarte.

5.4 STRUCTURA GRUPULUI DE LUCRU

Structura grupului de lucru bulgar

Nume și prenume	Organizație	Funcție
Tsvetelina KANEVA	Centrul pentru dezvoltare și inovare	Manager
Pentcho BABOUKTCHIEV	Centrul pentru dezvoltare și inovare	Cercetător/formator
Tatiana ANGHELOVA	Centrul pentru dezvoltare și inovare	Cercetător/formator
Roza TONEVA	Centrul pentru dezvoltare și inovare	Cercetător/formator
Zahari CHOPOV	PAMPOROVO AD	Cercetător/ formator
Georgi KARAMITEV	PAMPOROVO AD	Manager
Ivan KETEV	PAMPOROVO AD	Cercetător/ formator
Prof. Daniela DASHEVA	Academia națională de sport	Cercetător/ formator
Irina RADEVSKA	Academia națională de sport	Cercetător/ formator
Milena KOULEVA	Academia națională de sport	Manager
Marina TERZIYSKA	Academia națională de sport	Cercetător/ formator

Structura grupului de lucru francez

Echipa de lucru franceză este formată din:

- 1 coordonator
 - Lourdes FERNANDES– GRETA SAVOIE
- 6 specialiști în domeniu
 - Jean Lou COSTERG – Director al Regiei Pârtilor din Val d’Isère
 - André GROGNIET – Președinte al ADSP (Asociația națională a directorilor de pârtii și siguranță)
 - Christian HOTTEGINDRE – Vice-președinte pentru Formare și Pârții al (Asociația națională a directorilor de pârtii și siguranță)
 - Ludovic COHENDET – Responsabil Formare al SNTF (Sindicatul Național al Telefericelor din Franța)
 - Serge RIVEILL – Responsabil Pârții al SNTF
 - Dominique JUIN – Mastru Pisteur – Pisteur Salvator la stațiunea Tignes
 - Bernard PASCAL MOUSSELDARD – Mastru Pisteur – Pisteur Salvator la Val d’Isère
 - Luc HOARAU – Coordonator de formare Pisteur Salvator – Rețeaua GRETA
 - Annie Matheret – Coordonatoare de formare – Sociolog de formare – GRETA SAVOIE

Structura grupului de lucru român

NO. CRT.	NUME ȘI PRENUME	ORGANIZAȚIE	FUNCȚIE
1	Carmen BARNA	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Coordonator științific
2	Roxana ENOIU	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Expert
3	Razvan ENOIU	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Cercetător
4	Ioan TURCU	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Expert
5	Elena MOLDOVAN	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Expert
6	Livia SANGEORZAN	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Expertiză științifică
7	Zsuzsa GALL	UniversitateaTRANSILVANIA din Brașov	Expert
8	Catalin ILASCU	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iași	Expert în formare profesională
9	Alian CIONRNEI	Asociația PARTENER – Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltare Locală Iași	Consilier formare
9	Ion RUFA	SC ANATELEFERIC SA Brasov	Manager
10	Ion SOARE	SC ANATELEFERIC SA Brasov	Manager
11	Mircea OPRIS	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Manager
12	Sabin CORNOIU	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Expert
13	Catalin CANDEA	Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România	Administrativ

5.5 CALENDARUL GRUPULUI DE LUCRU

Calendarul grupului francez de lucru

N°	DATES	Parteneri / Participanți	Locul	Obiectivul întrunirii
1	08 janvier 2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : lourdes FERNANDES – Luc Hoarau</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Chambéry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Planificarea activităților și a reuniunilor din Franța pentru elaborarea Raportului și a procedurii de anchetă. ▪ Repartizarea sarcinilor legate de redactarea Raportului.
2	15 janvier 2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Jean Pugin, lourdes FERNANDES – Luc Hoarau</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Reuniune de lucru debriefing pentru dezbateră primelor discuții avute în timpul anchetei pentru redactarea Raportului și aducerea de rectificări.
3	10 avril 2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Jean Pugin, lourdes FERNANDES – Luc Hoarau</p> <p>P3 – SNTF- Laurent Reynaud Serge Riveill – Ludovic Cohendet Pierre Yves Manfredi</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Chambéry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentare detaliată a proiectului Pisteur ▪ Prezentarea rolurilor generale ale partenerilor ▪ Planificarea activităților din fazele 1 și 2 (Raport și RAP)
4	4 mai 2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Jean Pugin, Luc Hoarau + Dominique Juin Maistru Pisteur- stațiunea Tignes</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Recitare a versiunii actualizate a raportului, completări ▪ Sensibilizare la Abordarea prin competențe și la analiza activităților.

		<p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Schițarea RAP Amenajare și securizare
5	14.05.09	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Lourdes FERNANDES, Luc Hoarau + Dominique Juin Mastru Pisteur-stațiunea Tignes</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea lucrului la elaborarea ghidurilor activităților profesionale ▪ Amenajare și securizare + prim-ajutor
6	21.05.09	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Lourdes FERNANDES, Luc Hoarau</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Organizarea primirii partenerilor de lucru la comitetul de inițiativă din Chambéry.
7	22.06.2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Lourdes FERNANDES, Luc Hoarau + Dominique Juin Mastru Pisteur-stațiunea Tignes + Bernard Pascal Mousselard – Mastru Pisteur Val d’Isère</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pistelor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea lucrului la redactarea ghidurilor activităților profesionale și a seturilor de cunoștințe asociate ▪ Amenajare și securizare + prim-ajutor
8	08.07.2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Lourdes FERNANDES, Luc Hoarau + Dominique Juin Maître Pisteur- stațiunea Tignes</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Continuarea lucrului la redactarea ghidurilor activităților profesionale

		<p>+ Bernard Pascal Mouselard – Maistru Pisteur Val d’Isère</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p>		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Amenajare și securizare + prim-ajutor ▪ Finalizarea celor două RAP (Amenajare/securizare și a seturilor de cunoștințe asociate ▪ Comparația cu RAP bulgare și române. ▪ Informare asupra monitorizării agenției Leonardo.
9	7.10.2009	<p>P2 – GRETA SAVOIE : Lourdes FERNANDES, Luc Hoarau</p> <p>P3 – SNTF- Serge Riveill – Ludovic Cohendet</p> <p>P4 – ADSP – Christian Hottegindre – André Grognet</p> <p>P5- Regia Pârtilor din Val d’Isère Jean Lou Costerg</p> <p>ENSA Chamonix</p>	Albertville	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Prezentarea și validarea Raportului francez în versiunea definitivă ▪ Prezentarea și validarea celor 2 RAP (amenajare și securizare și Prim-ajutor) în versiune definitivă ▪ Planificarea demersurilor pentru modificarea decretului de creare a Brevetului Național Pisteur. ▪ Elaborarea conținuturilor de formare ce trebuie transmise

Calendarul grupului bulgar de lucru

Data	Parteneri și participanți	Loc	Teme discutate, obiective ale reuniunii
07 ianuarie 2008	SERVICE DE SECOURS EN MONTAGNE – P.Babouktchiev, T.Kaneva ACADEMIE NATIONALE DES SPORTS – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva, M.Tersiyska, I.Radevska BOROVETS AD – G.Goleminov	Sofia	Planificarea activităților partenerilor bulgari, crearea unui grup de lucru, repartizarea sarcinilor privitoare la redactarea Raportului
12 ianuarie 2009	SERVICIUL SALVAMONT – P.Babouktchiev, T.Kaneva, ACADEMIA NAȚIONALĂ DE SPORT – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva M.Tersiyska, I.Radevska BOROVETS AD – G.Goleminov	Sofia	Întâlnire pe tema coordonării propunerii bulgare de grilă de documentare în vederea redactării raportului. (Prezentarea, de către fiecare partener, a temelor de abordat în document). Stabilirea contribuției partenerilor la redactarea documentului.
13.01. 2009	SERVICIUL SALVAMONT– P.Babouktchiev, T.Kaneva, BOROVETS AD – G.Goleminov	Borovets	Întâlnire-anchetă cu reprezentanții pisteurilor și a salvatorilor montani vizând adunarea de date despre Borovets, indispensabile redactării Raportului.

19.02.09	SERVICIUL SALVAMONT – P.Babouktchiev, T.Kaneva, ACADEMIA NAȚIONALĂ DE SPORT – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva, M.Tersiyska, I.Radevska	Sofia	Discutarea deciziilor luate în cursul reuniunii de la Poiana-Brașov vizând perfecționarea Raportului.
14.05.09	CENTRUL PENTRU DEZVOLTARE ȘI INOVARE – P.Babouktchiev, T.Kaneva, T.Angelova ACADEMIA NAȚIONALĂ DE SPORT – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva, M.Tersiyska, I.Radevska PAMPOROVO AD – G.Karamitev, Z.Shopov, Iv.Ketev	Sofia	Întrunire în scopul pregătirii documentelor și a discutării acțiunilor de difuzare în stațiunile de schi a materialelor elaborate în Bulgaria.
24.07.09	CENTRUL PENTRU DEZVOLTARE ȘI INOVARE – P.Babouktchiev, T.Kaneva, T.Angelova ACADEMIA NAȚIONALĂ DE SPORT – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva, M.Tersiyska, I.Radevska	Sofia	Întrunire în scopul analizării scrisorii cu recomandări de perfecționare a Raportului din partea lui Anne Rösger - evaluator extern. Repartizarea sarcinilor vizând perfecționarea documentului.
14.10.09	CENTRUL PENTRU DEZVOLTARE ȘI INOVARE – P.Babouktchiev, T.Kaneva, T.Angelova ACADEMIA NAȚIONALĂ DE SPORT – Prof. D.Dacheva, M.Kouleva, M.Tersiyska, I.Radevska PAMPOROVO AD– G.Karamitev	Sofia	Desemnarea actiităților vizând perfecționarea documentelor redactate în urma întrunirii Comitetului de inițiativă de la Sofia, 29-30 septembrie.

Calendarul grupului român de lucru

NO. CRT.	OBIECTIV	LOC	DATA
1	Repartizarea rolurilor în cadrul proiectului. Planificarea activităților partenerilor români. Crearea grupurilor de lucru și de expertiză științifică, repartizarea sarcinilor referitoare la redactarea Raportului.	Universitatea TRANSILVANIA Brașov	08 ianuarie 2009
2	Pregătirea reuniunii de la Poiana Brasov de lansare a proiectului.	Universitatea TRANSILVANIA Brașov	9 ianuarie 2009
3	Întâlnire cu reprezentanții societății ANATELEFERIC, pentru culegerea datelor despre stațiunea Poiana Brașov și despre Societatea ANATELEFERIC necesare redactării Raportului.	Poiana Brașov	13 ianuarie 2009
4	Întâlnire cu reprezentanții salvatorilor montani, pentru culegerea datelor despre Asociația Națională a Salvatorilor Montani, necesare redactării Raportului.	Poiana Brașov	15 ianuarie 2009
5	Evaluarea progresului lucrărilor. Propuneri pentru perfecționarea Raportului pentru România.	Universitatea TRANSILVANIA Brașov	09 februarie 2009

6	Analiza vizitei de monitorizare a Agenției Leonardo din România și pregătirea răspunsurilor..	Brașov	02 iulie 2009
7	Discuție pe marginea recomandărilor de perfecționarea a Raportului făcute de evaluatorul extern. Analiza reuniunii de urgență în urma controlului Agenției executive române (efectuat în Franța) și repartizarea sarcinilor de îndeplinit.	Brașov	27 iulie 2009
8	Analiza și repartizarea sarcinilor în urma concluziilor reuniunii de la Sofia, din 29-30 septembrie. Completarea și perfecționarea documentelor redactate.	Brașov	08 octombrie 2009

Calendarul întâlnirilor internaționale de lucru

NO. CRT.	NATURA ÎNTRUNIRII	LOC	DATA	OBIECTIVE
1	Comitet de inițiativă	Brașov	28-30 ianuarie 2009	Reuniune de lansare a proiectului
2	Seminar	Brașov	4-6 mai 2009	Instruirea în România a analiștilor în metodologia de analiză a situațiilor de lucru, în elaborarea unui ghid al activităților profesionale (RAP) și în identificarea cunoștințelor aferente.
3	Comitet de inițiativă	Chambéry	15-16 iunie 2009	Prézentarea activităților finalizate în Bulgaria, Franța și România. Studiul condițiilor de transfer al Brevetului Național de Pisteur Salvator din Franța. Reamintirea metodologiei utilizate în redactarea RAP. Prezentarea lucrărilor realizate în fiecare țară la RAP pentru funcția de „Întreținere și Exploatare a Pârțiilor” și funcția de „Prim-ajutor”.
4	Comitet de inițiativă	Sofia	29-30 septembrie 2009	Exigențe privitoare la perfecționarea tuturor documentelor redactate. Posibilități de certificare a meseriei de pisteur. Managementul proiectului.
5	Comitet de inițiativă	Pamporovo - Sofia	21-23 octombrie 2009	Prezentarea și validarea rezultatelor proiectului. Prezentarea unui document elaborat de GSA care va servi la redactarea Sintezei RAP. Validarea de către specialiști a următoarelor documente: Raport RO, BG și FR, RAP bulgar, francez și român.
6	Seminar	Iași	10-11 decembrie 2009	Conceperea arhitecturii modulare de formare a pisteurilor pe baza experienței părții franceze. tion de l’architecture modulaire de formation des pisteurs en prenant appui sur l’expérience française. O descriere standardizată pentru fiecare modul. Identificarea resurselor necesare pentru fiecare modul.

LISTA PERSOANELOR CU CARE S-A DISCUTAT – FRANCE

Jean Pierre AGUILLON	Regia Pârțiilor din Val d’Isère
Christian ANSELMET	Serviciul de Pârții din Bonneval sur Arc
Jean Luc AUSSEL	Serviciul de Pârții din Mongie

Christian BERARD	Serviciul de Pârții din Plagne
Claude BOVOLENTA	SEMAB Arêches Beaufort
Bernard BRAGHINI	Regia din Saisies
Xavier BRUNI	Stațiunea Valloire
Philippe BUYLE	Ski Developpement Serre Chevalier
Jean Marc CHARBERT	Serviciul de Pârții din Val Thorens
Paul HUDRY	Utilaje de Ascensiune Mecanică din Val Thorens
Pierre LESTAS	Utilaje de Ascensiune Mecanică din La Clusaz
Louis COMETTO	Regia Autonomă de Utilaje de Ascensiune Mecanică din Karellis
Roland COTE	Serviciul de Pârții din Plagne
Serge de PALMA	SEMAB Arêches Beaufort
Pierre ESCOUTE	Serviciul de Pârții din La Pierre Saint Martin
Dominique JEANNOT	Directorul Comitetului Bazinului de Exploatare din de Tarentaise
Antoine FADIGA	Sindicatul CGT –Ascensiune Mecanică
Martine FLAMMIER	Saint Rémy de Maurienne
Gilles GRAND	SMA les Arcs
Henri JOLY	Membru onorific al ADSP - Tarentaise
Jean Luc TUAILLON	SEML Sport și Turism- Châtel
Jean Pierre KRIER	Protecția Civilă – Prefectura din Savoie
Bernard AIRENTI	Directorul Protecției Civile – Prefectura din Savoie
Christian REVERBEL	Securitatea Pârțiilor Alpine dinHuez
Arnaud TRINQUIER	Responsabil Serviciul de Pârții din Tignes
Pierre GRAND	ODIT France
Christophe COINGT	Coordonatorul Rețelei Naționale GRETA Montagne
Laurent REYNAUD	Director Național al SNTF
Christian GILQUIN	Centrul interregional alpin de resurse privind activitățile plurale și sezoniere
Christophe COINGT	Responsabilul Rețelei GRETA MONTAGNE

5.6 FIRME SAU PERSOANE IMPLICATE

Lista firmelor din Bulgaria

Discuțiile au avut loc în stațiunile mai importante de ski din Bulgaria, adică Borovets, Pamporovo, Tchepelare, Bansko, Aleko. Având în vedere dimensiunile reduse ale celorlalte stațiuni, nu ar fi fost corect să fie intervievați specialiști ce nu puteau să fie decât polivalenți.

În aceste stațiuni, grupul de anchetă a interviuat persoane cu responsabilități în exercitarea funcției de întreținere și amenajare a pârtiilor, nivelare a zăpezii, fabricare a zăpezii și prim-ajutor.

Dialogurile au vizat următoarele persoane:

- Spacialiști din stațiuni
 - 2 vice-directori de stațiuni de schi – Borosport, Pamporovo
 - 3 responsabili cu pârtiile de schi – Borosport, Pamporovo, Tchepelare
- Reprezentanți ai societăților de protecție civilă și de prim-ajutor pe domeniul schiabil
 - Directorul Serviciului Salvamont
 - 5 responsabili de baze Salvamont din cele 5 stațiuni mari de schi
 - 2 salvatori montani

Referenți și persoane calificate, în special reprezentanți ai organismelor de formare și directorul Centrului de Formare al Serviciului Salvamont

CERCETAREA DOCUMENTARĂ

În paralel cu efectuarea anchetei scrise și a chestionarelor, instructorii din grupul de lucru au parcurs literatura științifică existentă. Scopul a fost de a utiliza studiile deja realizate pe această temă și de a confirma dintr-o perspectivă, dacă nu mai științifică, cel puțin mai vastă, opiniile exprimate de oamenii de la fața locului.

Lista documentelor consultate figurează în capitolul Referințe Bibliografice.

6

SINTEZA EUROPEANĂ A RAPOARTELOR – Franța, Bulgaria și România

6.1 DATE GENERALE ASUPRA SECTORULUI TURISM MONTAN ȘI DE IARNĂ

Bulgaria se poate lăuda cu lanțul muntos cel mai înalt și cel mai întins din sud-estul Europei. Ea posedă o floră și o faună de o uimitoare diversitate. Pe lângă marea varietate de plante, munții din Bulgaria adăpostesc specii rare de păsări: vulturi, șoimi. Aici și-au mai găsit refugiul și multe specii pe cale de dispariție, urși, lupi și cerbul roșu.

Regiunile montane din Bulgaria oferă excelente oportunități de petrecere a vacanțelor în natură sau de practicare a activităților de recreere. În ciuda suprafeței nu foarte mari a țării, flora și fauna sunt foarte diverse. Peste 3.000 de specii animale și vegetale au fost inventariate în Bulgaria și aproape un sfert din teritoriu este acoperit de păduri. Dintre speciile rare, amintim floarea de colț, care crește la înălțimi mari, în locuri greu accesibile.

În ultimii 12 ani, turismul bulgar a avut o evoluție zbuciumată: după ce continuat să beneficieze de fluxul de turiști din fostul bloc de est până la jumătatea anilor 90 (3,4 M de turiști în 95), învechirea dotărilor și ulterior criza financiară de la sfârșitul anilor 90 au adus turismul, în 1998, la o limită minimă de 2,4 M.

În Bulgaria, 190 de milioane de USD din IDE s-au îndreptat spre sectorul turistic între 1992 și 2001, adică doar 4,2% din valoarea totală a IDE în intervalul respectiv.

Nevoia de investiții se referă pe de o parte la modernizarea infrastructurii existente (balneară, sporturi de iarnă, tratament termal), construită în anii 60 și 70; pe de altă parte la crearea ex nihilo a unei adevărate oferte de lux, inexistentă până în prezent; iar în cele din urmă la o eventuală diversificare geografică: 60% din capacitatea hotelieră din Bulgaria este distribuită pe litoralul Mării Negre și doar 7% în capitală și 7% în stațiunile de ski.

Anul 2006 a fost unul excelent pentru turismul bulgar, care a înregistrat o creștere cu 8% a numărului de turiști, pe locul doi la nivel european după Turcia (+13 %) și înaintea Croației (+6 %).

Numărul de turiști ar fi trebuit deci să depășească 3,4 M. Reintrarea în circuitului internațional, cu o amplă componentă viitoare de turiști din Vest, pare să anunțe „resuscitarea” acestui sector în Bulgaria, unde reprezintă deja aproximativ 10% din PIB. Geografia și clima din Bulgaria indică un potențial extrem de important.

În Franța, de aproape patru decenii, munții iarna reprezintă o miză economică importantă pentru turismul francez.

Ori, în prezent, menținerea activității stațiunilor de sporturi de iarnă necesită atât profesionalism, în punerea pe piață a produselor, a spațiilor și a serviciilor, cât și o permanentă adaptare la așteptările clienților, într-un context de concurență internațională în permanentă creștere.

Un studiu realizat în anul 2003 de IPSOS arată că imaginea Sporturilor de iarnă în ochii clienților străini poate fi îmbunătățită și că ea nu corespunde oricum diversității serviciilor ce pot fi oferite de specialiști.

Franța posedă totodată cel mai mare domeniu schiabil și cel mai important parc de utilaje de ascensiune din lume și un număr mare de locuri de cazare, dar oferta sa este împrăștiată într-un mare număr de stațiuni cu caracteristici foarte diverse.

Marile stațiuni (din Alpii nordici mai ales) beneficiază în general:

- de zăpadă garantat, prin amplasarea geografică și folosirea zăpezii artificiale
- de vaste domenii de schi
- și de o importantă prezență pe piața turistică din Franța și din străinătate.

Imaginea acestor stațiuni din perspectiva schiatului este în general excelentă, astfel încât ele atrag cu ușurință clienții, mai ales atunci când zăpada lipsește la înălțimi medii.

Stațiunile mijlocii (peste 100) sunt de obicei situate în zonele montane de altitudine medie. Atuurile lor sunt calitatea peisajelor naturale și amenajate și atmosfera primitoare. Totuși majoritatea lor se confruntă cu riscul pierderii clientelei atrase de domeniile mari de schi sau de alte locuri de vacanță. Aceste stațiuni mijlocii care au beneficiat adesea de ajutoare de stat și regionale (proiecte subvenționate) și de investiții în domeniul producerii de zăpadă artificială constituie o mijă majoră pentru păstrarea, și chiar pentru creșterea numărului de turiști, ce poate fi obținut printr-o îmbogățire a ofertei și o mai bună promovare pe piață.

Cât despre stațiunile mici, orientate spre o clientelă regională sau din vecinătate, ele își dovedesc, cu ocazia calamităților climatice, fragilitatea economică, rentabilitatea și baza de capital insuficientă pentru a face față unor contexte nefavorabile.

Din studiile efectuate rezultă adesea că oferta franceză are mai multe puncte slabe, dintre care mai ales gama de activități montane dedicate persoanelor în vârstă și celor care nu schiază. În vreme ce alte țări par mai bine adaptate noilor așteptări ale turiștilor, mai ales în privința activităților tradiționale și familiale, activitățile din afara și de după schiat (drumuri deszăpezite de promenadă, itinerarii pentru drumeții, pârtii pentru sănii, instalații sportive), profitând de o atmosferă primitoare, călduroasă, și de conservare a mediului natural.

Oferta franceză de sporturi de iarnă se află la un moment de răscruce, având în vedere că unele stațiuni trebuie să-și reînnoiască dotările, într-un context de ajutoare publice mai restrictiv decât în momentul investiției inițiale.

În România, în fiecare an, de Crăciun și de Anul Nou, zonele turistice montane sunt luate cu asalt! Așa după cum dovedesc și cifrele de la revelionul 2005/2006, un adevărat succes turistic dacă

avem în vedere procentul de ocupare a locurilor. Este totuși paradoxal că dintre turiștii care au ales o destinație montană, doar un ic procent sunt români. Capacitatea de cazare fiind limitată, dacă ar fi fost mai mulți români, nu ar fi avut unde să doarmă.

Dacă ținem cont de statisticile publicate de patronatul din turismul românesc, românii sunt gata să dea oricât ca să-și petreacă sărbătorile în străinătate. Este evident că tuturor le-ar plăcea să fie la munte, aproape de pârtiile de schi, cu restaurante bune, cu mâncare tradițională și mese libere la orice oră.

Dar din luna septembrie au început deja să se vândă pachetele de sejur pentru sfârșitul anului. La sfârșitul lui 2005, aproape 98000 de turiști au ocupat zonele turistice montane, cheltuind cica 250 de euro pentru 4-5 zile de sejur.

În total, sunt obținuți 24 de milioane de euro din bilete, la care se adaugă 6 milioane de euro cheltuiți cu serviciile turistice de către cei 3500 de români plecați să-și petreacă sărbătorile în străinătate.

Aceste cifre sunt extrem de încurajatoare pentru responsabilii cu turismul montan, mai ales după o vară puțin rentabilă pentru hotelierii de pe litoral, ce pot pe bună dreptate să fie invidioși.

Însă 100 000 de turiști în vârf de sezon este puțin pentru o țară cu 22 de milioane de locuitori și o populație activă de 8 milioane. Situația s-ar putea ameliora. Într-adevăr, cu o creștere de 13%, sectorul este în plină evoluție. Trebuie avut în vedere că în vârf de sezon gradul de ocupare s-a apropiat de 100%, oscilând între 85% și 97%.

Sintetizând, putem afirma că pentru cele trei țări partenere turismul montan reprezintă o miză economică prioritară, ce are la bază un important potențial natural. Bulgaria, Franța și România se bucură nu doar de avantajul factorului natural dar și de o exploatare în voie a stațiunilor de sporturi de iarnă.

Această activitate are deci un impact deloc de neglijat asupra economiei celor trei țări și mai ales asupra dezvoltării turismului.

- dezvoltarea privatizării acestei activități, chiar dacă respectivul sector rămâne în mare măsură în responsabilitatea instituțiilor de stat
- apariția unui număr de beneficiari străini, încă limitată, dar care se va dezvolta fără îndoială.

6.2 IMPACTUL ECONOMIC AL TURISMULUI DIN ZONA DE MUNTE (SPORTURI DE IARNĂ) ÎN CELE 3 ȚĂRI PARTENERE

Turismul în **Bulgaria** este în plină expansiune, în 2006, creșterea a fost de 6,64%. În plină tranziție economică, Bulgaria s-a deschis turismului internațional deoarece din cele 5 milioane de turiști, aproape 4 milioane au fost turiști străini. O parte dintre ei au beneficiat de serviciile propuse de stațiunile turistice de schi.

Partea de schi turistic reprezintă 16,2% din oferta turistică totală, depășind 50000 de paturi și se realizează o cifră de afaceri anuală de 111 milioane de euro.

Turismul în zona de munte din **Franța** reprezintă 9,64 miliarde de euro pentru cifra de afaceri anuală și 171 milioane de nopți de cazare.

Volumul global de activitate turistică în stațiune este estimat la mai mult de 6 miliarde de euro, din care 1 miliard este realizat numai de operatorii de telescaune și teleferice.

În fiecare an stațiunile turistice franceze găzduiesc 7 milioane de turiști. Clientela străină reprezintă în medie 20 % din clientela totală.

Activitatea sporturilor de iarnă are un impact economic puternic asupra economiei locale. Creșterea totală a cheltuielilor directe și indirecte a turiștilor pentru sporturile de iarnă variază de la 65,2 € pentru sejururile lungi până la 124,40 € pentru sejururile scurte. 19 % din cheltuieli sunt consacrate pachetelor turistice în timp ce 25% sunt pentru cazare.

Societățile care dețin dispozitive de ascensiune montană din cele 293 de stațiuni franceze generează aproape 18000 de angajări directe. Dar în total, sunt mai mult de 100 000 de angajări indirecte care sunt legate de această activitate. Cât despre **România**, ea deține un potențial turistic important.

În contextul de tranziție economică prin care trece România, colectivitățile teritoriale încercă să dezvolte potențialul economic al turismului. Regiunea munților Carpați este pregătită pentru dezvoltarea stațiunilor de schi. Această țară a cunoscut o creștere a numărului de turiști străini cu aproape de 12%.

Turismul în stațiunile de munte reprezintă 10,5% din turismul global. În paralel, în stațiunile române s-a observat o scădere a numărului de turiști. Unul din motivele principale este înzăpezirea defavorabilă. Echipamentele insuficiente de înzăpezire și dispozitivele de ascensiune montană încetinesc dezvoltarea.

Se dezvoltă o clientelă străină originară din alte țări europene, dar și din Republica Moldova sau din Rusia. Guvernul român a adoptat un « master plan » pentru dezvoltarea turismului în țară. Acest plan are durata de 6 ani și beneficiază de susținerea financiară comunitară.

Din punct de vedere economic, cele trei țări, în proporții diferite, prezintă o activitate de turism montan (schi) importantă în planul economic. În cele 3 cazuri, este una din pârghiile de dezvoltare a activității turistice. Acest fenomen este observat în special în Bulgaria și România, țări care sunt la finalul tranziției economice, de la economia centralizată la economia de piață.

Activitatea sporturilor de iarnă reprezintă o piață de dezvoltare sau de întărire pentru cele 3 țări.

6.3 MESERIA DE PISTEUR SALVATOR

În Bulgaria

În Bulgaria, personalul angajat în activitățile de amenajare și întreținere a pistelor și personalul de acordare de ajutor nu implică aceleași servicii.

Personalul de operare din stațiile de urcare, șoferii sau operatorii dispozitivelor de înzăpezire sunt salariații stațiunilor. Ei asigură întreținerea, semnalizarea, securizarea pistelor de schi.

Activitatea de acordare de ajutor este asigurată de Crucea Roșie bulgară, fiind în responsabilitatea unui director al serviciului de ajutor în zona montană.

Personalul de întreținere și securizare a pistelor nu beneficiază de cursuri de specializare specifice.

Personalul de acordare de ajutor este în număr de 650 de persoane din care 42 de angajați permanenți, 28 de angajați sezonieri și 580 de voluntari, cu roluri bine stabilite. Clasificarea națională a profesiilor și meseriilor din Bulgaria definește două meserii care asigură aceste servicii și exercită funcțiile de salvatori. Aceste meserii sunt :

- salvator în zona montană – cod 5169 1005
- salvator pe domeniul schiabil – cod 5169 1021

Activitățile din cadrul funcției de amenajare, întreținere și securizare a pistelor și funcția de pregătire a zăpezii

- Repunerea pistelor într-o stare adecvată înainte de venirea iernii
- Verificarea și repunerea în stare de funcțiune a rețelei de alimentare a tunurilor cu zăpadă
- Securizarea domeniului schiabil
- Asigurarea întreținerii mașinii de zăpadă
- Conducerea mașinii de zăpadă
- Păstrarea în condiții optime a stratului de zăpadă
- Comunicarea în condiții de muncă

Profesia este masculină iar vârsta medie se situează între 40 și 45 de ani. Nivelul de remunerare se situează în jurul salariului mediu din Bulgaria, aproximativ 550-600lv (de la 275 la 300 €).

Această profesie asigură angajarea permanentă.

În Franța

În Franța nu există cele două funcții ci numai o singură meserie, aceea de Pisteur.

Angajarea este posibilă începând de la cursurile de nivel V în domeniul acordării de ajutor, Brevetul Național pentru Pisteur /Salvator, gradul I (eliberat de Ministerul de Interne francez). Anumite sectoare de activitate necesită o calificare complementară (de exemplu : artificier pentru declanșarea avalanșelor).

Acest Brevet Național nu este menționat în RNCP – Repertoriul Național al Certificatelor Profesionale.

Activitățile principale care se regăsesc în diferitele descrieri ale acestei meserii sunt următoarele :

1. Întreținerea pistelor :

- Pregătirea pistelor în perioada de vară
- Fabricarea zăpezii
- Întreținerea pistelor (daune)
- Semnalizare, săgeți, jaloane
- Protecție : saltele, fileuri
- Declanșarea preventivă a avalanșelor
- Deschidere, închidere și controlul pistelor
- Informarea utilizatorilor
- Asistență, căutare și ajutor

2. Informații despre riscul de avalanșă în afara pistelor

3. Căutare și ajutor pe domeniul schiabil

Se numără **2200 de angajați direcți** în această meserie la care trebuie adăugați șoferii de pe mașinile de zăpadă (1360 salariați) și fabricanții de zăpadă artificială (200). Personalul este în mare parte sezonier, reprezintă 80% dintre efectivele de salariați.

Această populație este în mare majoritate masculină.

Nivelul de școlarizare poate varia de la necalificat la nivelul Bac+2, dar tendința dominantă este nivelul de calificare profesională specializată.

Cu toate acestea, foarte puține dintre persoanele angajate ca șoferi pentru mașinile de zăpadă sau fabricanți de zăpadă artificială sunt la momentul recrutării calificați în domeniu (deoarece aceasta nu există). Formarea se face cel mai des « pe loc ».

Se lucrează în prezent la crearea referințelor și pozițiilor pentru « pregătirea zăpezii » și « fabricant de zăpadă » și se pregătește punerea în aplicare începând cu 2011.

Salariul mediu pentru acești angajați este în medie 1700 € (brut), mai mare decât salariul mediu francez de 1300 € (brut).

În România

În România, personalul implicat în aceste activități nu face parte din aceleași servicii. De cele mai multe ori sunt societăți (în acest moment private) care asigură întreținerea, semnalizarea și securizarea pistelor de schi. Colectivitățile teritoriale, în general gestionarele stațiunilor de schi, sunt conștiente de lipsurile din acest domeniu. Mai mult, acordarea ajutorului schiorilor accidentați se află în responsabilitatea unei asociații speciice, Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România (ANSMR).

Dacă activitățile de acordare de ajutor sunt bine organizate, nu este nevoie de funcția de întreținere. În România a fost lansată dezbateră despre organizarea acestor două funcții esențiale, întreținerea domeniului schiabil care trebuie să aducă cel mai înalt grad de siguranță posibil al pistelor și funcția de acordare de ajutor care trebuie să garanteze rapiditatea și calitatea îngrijirilor acordate persoanei rănite. În acest sens, personalul de întreținere a pistelor, denumit mai des « pisteur » nu beneficiază de un curs de calificare. Absența calificării, a certificatelor de pregătire a devenit un prejudiciu pentru dezvoltarea stațiunilor de schi din România în cadrul european care este acum adoptat. Se ridică astfel problematica « profesionalizării » acestei categorii de personal.

Activitățile principale legate de amenajarea și exploatarea pistelor sunt următoarele :

- Pregătirea domeniului schiabil înainte de iarnă ;
- Executarea rigolelor și întreținerea acestora;
- Curățarea pistelor de pietre și alte corpuri străine ;
- Însămânțarea ierbii, îngrijirea gazonului, curățarea lemnului
- Stabilizarea pistelor
- Construirea și amplasarea elementelor (stâlpi, garduri de protecție);
- Stabilizarea pistelor:
- Verificarea stadiului de protecție a pistelor
- Instalarea elementelor de protecție pentru piste (plase, perne de aer, anunțuri și semnalizare);
- Lucrări de reparații și întreținere a automobilelor ;
- Gestiunea stocurilor de materiale, a pieselor de schimb și a consumabilelor ;
- Controlul periodic al autovehiculelor și identificarea defecțiunilor
- Repararea defecțiunilor utilajelor

Lucrări de amenajare a pistelor în sezonul de iarnă;

Producerea zăpezii artificiale	
Întreținerea echipamentelor fixe (pompe și hidranți)	
Gestiunea stocurilor de materiale, a pieselor de schimb și a proviziilor	
Revizia mașinilor	
Servicii de întreținere și prevenire	
Intervenții și reparații	
Controlul condițiilor de producere a zăpezii	
Declanșarea producției de zăpadă printr-o procedură specifică	
Controlul calității și modificarea zăpezii (scurgerea apei, direcția tunului, etc)	
Rezervele și controlul resurselor de apă :	
Umplerea rezervelor prin topirea zăpezii , alte surse	
Menținerea calității apei	

Meseria de PISTEUR nu este menționată în Clasificarea meseriilor din România, nici în Nomenclatorul calificărilor (NC).

Tot personalul care ocupă locuri de muncă legate de amenajarea și exploatarea pistelor menționate aici este de sex masculin, vârsta lor variază între 28 și 56 de ani.

Calificarea personalului este de nivel mediu, școală profesională sau liceu, având calificări de mecanic, electrician, șofer.

În stațiuni există puțin personal angajat pe perioadă nelimitată. Acest tip de personal asigură lucrările de întreținere mecanică a mașinilor de zăpadă și a utilajelor de transport pe cablu : șofer și muncitor la funicular (meserie care necesită aprobarea ISCIR).

Marea majoritate a stațiilor angajează personal sezonier (15-20 de angajați sezonieri).

Nivelul de remunerație se situează puțin sub limita salariului mediu pe economie, cu un salariu mediu brut de aproximativ 350 €.

În domeniul schiabil din România, serviciul de acordare de ajutor și siguranță este asigurat de echipele de salvatori din zona montană (SALVAMONT).

În afara domeniului schiabil, echipele de SALVAMONT asigură și servicii de supraveghere a zonei montane pe traseele turistice, zonele stâncoase, defileuri și pe traseele transportului pe cablu.

În interiorul domeniului schiabil, echipele de salvatori oferă servicii de acordare de ajutor și siguranță în zona de munte și a traseelor turistice, pe pereții stâncoși, în canioane, pentru echipamentele transportului pe cablu.

Funcțiile majore (activitățile) legate de organizarea acordării de ajutor :

Pregătirea postului de lucru

- Verificarea materialelor și a echipamentelor
- Recepționarea și transmiterea documentelor specifice / cerute

Patrularea pe piste

- Supravegherea permanentă pornind de la punctele fixe
- Supravegherea pe schiuri sau motorizată

Abordarea unui apel (recepționare și retransmitere)

- Asigurarea serviciilor de prim ajutor

Căutarea persoanei bolnave sau accidentate

- Deplasarea cu mijloacele potrivite

Acordarea de prim ajutor

- Consemnarea, delimitarea spațiului de intervenție
- Identificarea și evaluarea problemei medicale (rana)
- Chemarea echipei de intervenție
- Îngrijirile medicale

Evacuarea persoanei bolnave sau accidentate

- Pregătirea persoanei rănite pentru transport
- Chemarea echipelor de intervenție de urgență
- Utilizarea mijlocului de transport adecvat
- Încredințarea persoanei rănite echipelor specializate

Informare

- Oferirea de informații turiștilor de pe piste
- Oferirea de informații turiștilor de la bază

Meseria de salvator montan figurează în Clasificarea Ocupațiilor din România (COR) sub codul 514906.

Nivel de calificare

1. Instructor salvator
2. Salvator montan gradul I
3. Salvator montan gradul II
4. Salvator montan gradul III
5. Salvator montan începător

Nivel de remunerație

Există trei niveluri de remunerație pentru salvatorul montan, conform O.G. 10/2008 :

grupa I,	min. 176 - max. 310 euro
grupa II,	min. 173 - max. 235 euro
grupa III,	min. 99 - max. 195 euro

Salariul poate crește cu 25% din salariul de bază pentru muncă în condiții de stress.

Fiecare persoană semnează un contract de muncă pe perioadă nedeterminată, fie un contract de parteneriat sau un contract de voluntariat cu consiliul local în care se găsește punctul de lucru al regiunii de schi.

6.4 SINTEZĂ

În cele 3 țări, sunt înregistrate oficial 2 funcții mari cu privire la diferitele activități de pe domeniul schiabil : amenajarea, întreținerea și securitatea pistelor și acordarea de ajutor, și două funcții conexe derivate : întreținerea și producerea zăpezii artificiale.

Personalul care exercită diferite activități nu aparține aceleași categorii de angajați.

Dacă în Franța aceste două funcții sunt materializate în agajarea personalului de acordare de ajutor, în România și Bulgaria, funcția de acordare de ajutor este asigurată de o entitate națională : asociații de salvatori montani (Salvamont pentru România și Crucea Roșie pentru Bulgaria).

Funcția de acordare de ajutor este așadar extrem de supusă normelor și reglementărilor celor trei țări. Brevetul Național Pisteur francez este în principal bazat pe această tematică și pe experiențele rezultate.

Va fi fără îndoială dificil de adoptat un ghid al activităților profesionale europene care să corespundă exigențelor legislative din fiecare țară.

Cât despre funcția de întreținere/securizare nu este supusă normelor din cele trei țări, inclusiv Franța.

Proiectul de transfer ar putea acoperi această lacună prin instaurarea unui RAP european comun și a unui program de formare europeană de Pisteur/Salvator pentru această funcție.

Se pot găsi de asemenea denumiri diferite pentru meserii similare, mai multe descrieri ale acestor funcții foarte asemănătoare una cu cealaltă.

În cele 3 țări se constată absența unui cadru legislativ unitar la nivel național pentru încadrarea funcției de Pisteur, îndatoririle sale, calificarea sa. Cu excepția Franței și a Brevetului Național de Pisteur, în celelalte două țări nu există o certificare național recunoscută pentru meseria de Pisteur.

Una din diferențele majore dintre cele 3 țări este caracterul puternic sezonier al angajării în funcția de pisteur în France. Acest lucru ridică cu mult mai multă acuitate decât în alte țări întrebarea dublei calificări deoarece aceste persoane au nevoie să lucreze tot anul, iar serviciile de pistă sau societățile de transport au nevoie să își fidelizeze personalul și să îl specializeze.

Spre deosebire de Franța, nivelul salariilor sunt la nivel minim potrivit reglementărilor naționale.

Aceste trei țări s-au confruntat cu necesitatea evoluției acestui sector de activitate care trebuie să fie diversificat, care trebuie să se adapteze la cerințele noi ale clientelei care se dovedește din ce în ce mai exigentă și care este internațională. Aceste meserii care au particularitatea de a pune mereu în contact clienții și personalul vor trebui să se adapteze și ele. Necesitatea unei calificări recunoscute printr-un certificat devine importantă.

6.5 CALIFICAREA

În Bulgaria

Pentru **funcția amenajare, securizare și întreținere** a pistelor pot fi formate două categorii de personal în cadrul calificării inițiale, dar pe filiere ne-specifice.

Operatori teleferic și teleschi:

- Calificare pentru operatori transport : cursuri de specializare sau școli tehnice ; cursuri organizate de Inspekția de control tehnic de stat, formare la locul de muncă organizate de profesioniști experimentați.
- Calificare pentru electricieni : școli tehnice sau cursuri de specializare ; cursuri pentru siguranța la locul de muncă organizate de firme cu licență.

Mașiniști (șoferi de mașină de zăpadă):

- Formare inițială asigurată de firmele producătoare de mașini de zăpadă ;
- Formare practică la locul de muncă oferită de un profesionist experimentat – durată diferită.

Operatori înzăpezire

- Formare inițială asigurată de firmele producătoare de mașini de zăpadă

Pentru **funcția de acordare de ajutor și siguranță** :

Programele de formare ale serviciilor de acordare de ajutor în zona de munte sunt sincronizate cu programele de formare ale serviciilor de siguranță, membre ale organizației internaționale de siguranță în zona montană CISA.

Programele includ:

- tehnica și tactica de acordare de ajutor în zona montană, teorie și practică, durată – patru cursuri : **235 ore**;
- formare medicală, teorie și practică, durată – patru cursuri : **64 ore**.

Durata calificării este de doi ani :

- două cursuri de câte șapte zile, specializare de iarnă și de vară, pentru ajutor de salvator montan;
- două cursuri de câte șapte zile, specializare de iarnă și de vară pentru salvatori ;
- în timpul perioadei dintre diferitele cursuri, candidații urmează un stagiu
- într-o echipă de servicii de acordare de ajutor în zona montană care au parcurs cursurile de calificare pentru salvatori.

Organizarea cursurilor de calificare

- Cursurile sunt **organizate în baze diferite (cabane) în zona de munte** și au loc toată săptămâna. Conțin lucrări teoretice și practice. Accesul este pus pe munca de teren, pe conduita vehiculelor motorizate pentru zăpadă, pe drumetii și escalada alpină ;
- Participanții sunt repartizați în cinci grupuri de câte șapte persoane, fiecare grup având instructorul propriu. O parte din cursurile de calificare sunt organizate în centrele de formare, o altă parte a cursurilor sunt urmărite de către toate grupurile în cadrul diferitelor acțiuni de salvare și a acțiunilor operaționale de teren.

Are loc și o activitate de recalificare a salvatorilor o dată la trei ani conform programelor consacrate lucrărilor de iarnă și de vară care includ specializarea tehnică, starea fizică și medicală a salvatorilor. Atestatul este eliberat de centrul de formare de pe lângă serviciile de acordare de ajutor din zona de munte.

Cursurile de recalificare se încheie cu examene sub formă de teste. Persoanele care au reușit la examen primesc un certificat de calificare. Perfecționarea permanentă a cunoștințelor și a aptitudinilor din domeniul acordării de ajutor și siguranței.

În Franța

Există un standard unic pentru calificarea Pisteur Salvator în Franța : Brevetul Național Pisteur Salvator gradul I.

Persoanele care se ocupă de prevenire, acordare de ajutor și securitate pe domeniul schiabil din stațiuni sunt exclusiv titulari ai brevetului național pisteur – salvator și eventual pentru alte specializări (artificial, declanșator de avalanșe, operator înzăpezire) în funcție de necesitățile la nivel local.

Lista acestor membri ai personalului și formarea lor este ținută la zi de directorul pistelor care este trimisă anual primarului și comisiei municipale de siguranță.

Brevetul național de pisteur salvator atestă aptitudinea de a asigura tocmai siguranța și acordarea de ajutor pe domeniul schiabil.

- Titularii brevetului național al salvatorului pisteur, cu opțiunea pentru schi alpin au calitatea de a asigura siguranța și acordarea de ajutor pe domeniile schiabile alpine și nordice.
- Titularii brevetului național de salvator pisteur, opțiunea schi nordic, au calitatea de a asigura siguranța și acordarea de ajutor pe domeniul schiabil nordic. În caz de necesitate se poate apela la aceștia, în funcție de competențe, pentru a asigura siguranța pe domeniul schiabil alpin.

Candidații pentru Brevetul Național de Salvator Pisteur trebuie să aibă vârsta de 18 ani și trebuie să fie titularii nivelului « Săgeata aurită ». Aceștia urmează cursuri de calificare comune, apoi cursuri de specializare specifice pentru fiecare opțiune prevăzută de primul articol din decret.

Cursurile de calificare pentru obținerea brevetului pentru oricare dintre opțiuni sunt asigurate de organisme autorizate prin ordin comun din partea Ministrului sporturilor și tineretului.

Un ordin comun al Ministrului siguranței civile, al Ministrului sportului și tineretului și al Ministrului turismului, pentru fiecare dintre opțiuni și fiecare grad de calificare, programele de calificare precum și regulile legate de organizare sau derularea examenelor, compunerea comisiilor sau modalitățile de atribuire a brevetului național.

Sunt precizate în egală măsură condițiile în care candidații pot beneficia de simplificarea cursurilor de specializare sau echivalarea acestora.

Salvatorii - pisteur sunt obligați să urmeze cursuri de formare continuă, sub forma ciclurilor succesive de cinci ani.

Această formare continuă are ca obiect :

- a) *menținerea* cunoștințelor tehnice operaționale ;
- b) *actualizarea* și perfecționarea acestor cunoștințe ;
- c) *asimilarea* noilor tehnici.

Modalitățile de organizare și programul acestor cursuri de formare sunt stabilite printr-un ordin comun al Ministrului siguranței civile, al Ministrului sportului și tineretului și al ministrului turismului.

Brevetul național de salvator pisteur este acordat de prefectul regiunii în care este organizat examenul pentru obținerea acestei diplome.

Cursurile de formare pentru Brevetul Național Salvator -Pisteur Gradul I sunt asigurate de Maeștrii Salvatori. Durata cursurilor este de 6 săptămâni (formarea pentru acordare de ajutor PSE 1 și PSE2 sunt incluse)

Necesitatea de a califica mai bine personalul de pe pistă este explicată de propunerile Președintelui Comisiei pentru Pistele SNTF care indică mai ales că autentificarea calificării personalului este unul din mijloacele de adaptare la noile constrângeri ale pieței și garanția performanței, a calității și a siguranței la locul de muncă și a utilizatorilor serviciilor de care au nevoie.

Pentru a răspunde la evoluția meseriei de Salvator – pisteur , cursurile de formare a personalului trebuie să țină cont de reînnoirea activităților salvatorului. Astfel, ele trebuie să înlesnească deschiderea personalului către alte competențe și printre altele și la primirea informațiilor.

Cealaltă nevoie exprimată cu insistență de responsabilii societăților se referă la necesitatea de a prevedea o dublă calificare pentru aceste persoane.

În România

În ceea ce privește funcția de amenajare, întreținere și securizare a pistelor, formarea personalului nou angajat este asigurată la nivelul societății prin punerea în valoare a experienței mecanicilor care lucrează de mult timp în domeniu și care au ca experiență un număr considerabil de ore de muncă pe diverse tipuri de mașini (mai mult de 2000 de ore). Aceștia, în diferite momente (mai exact la achiziționarea noilor mașini) au avut contacte cu specialiștii întreprinderilor producătoare și cu specialiștii care provin dintr-o țară cu o tradiție puternică în domeniu. La nivel național nu există o atestare care să confere legitimitatea de operare a unei mașini pentru amenajarea pistelor.

În ceea ce privește funcția de acordare de ajutor, Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, conform HG 77/2003, articolul 23, paragraful 1, este singura asociație profesională care este în măsură să organizeze cursurile de salvare și examenele de atestare pentru meseria de salvator montan și a acorda certificatele.

După acest stadiu, candidatul urmează cursurile Școlii Naționale de Salvatori pentru începători. Aceste cursuri sunt organizate în două etape : în iarnă și în vară, fiecare etapă are o durată de 10 zile.

A treia etapă de pregătire este efectuată în cadrul Școlii Naționale de Salvatori pentru avansați, organizată tot în două etape, de iarnă și de vară. Școlile Naționale de Salvatori sunt organizate de Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, la Centrul Național de Pregătire a Salvatorilor Padina. Sunt predate cursuri de teorie și practică.

Aceste cursuri pregătesc candidații pentru :

- acțiunile de căutare și salvare în caz de avalanșă
- intervenții în zonele în care se practică schiul neorganizat
- intervenții pe pistele domeniului schiabil
- acțiunile de căutare și salvare pe traseele turistice în perioada de iarnă și de vară.

La finalul fiecărui ciclu de studii, examenele trebuie promovate cu cel puțin calificativul « **bine** ». Numai în urma promovării acestei școli candidații se pot prezenta la examenele (teoretice și practice) pentru a obține **atestatul pentru meseria de salvator montan**.

După obținerea atestatului, salvatorul montan poate fi angajat de Serviciile Publice Locale sau de Departamentele Salvamont unde pot activa ca voluntari în cadrul acestor echipe.

Atestatul de salvator montan este valabil 3 ani, după care este nevoie de un alt examen de atestare. Programul de formare este inclus în manualul salvatorului montan elaborat de ANSMR. Fiecare serviciu de acordare de ajutor în zona montană organizează în mod regulat activități de formare și teste pentru salvatori.

Salvatorii montani care au o vechime în muncă de minim 6 ani și care dovedesc calități notabile în domeniu sunt recrutați ca formatori.

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România, conform HG **77/2003**, este singura asociație profesională autorizată pentru organizarea Școlilor Salvamont și a examenelor pentru atestarea Salvatorilor Montani și eliberarea certificatelor de promovare sau de atestare a Salvatorului Montan.

Sinteză

O majoritate foarte puternică a responsabililor consultați consideră că este necesară elaborarea unor programe specializate comune pentru formarea personalului care trebuie să aibă loc sub formă de cursuri de specializare într-un colegiu sau o școală profesională, cu ajutorul organizațiilor de sindicat. Partea teoretică a formării trebuie să se deruleze în colegii, în timp ce partea practică trebuie să fie efectuată la locul de muncă. Formatorii trebuie să fie persoane calificate.

Toate persoanele intervievate consideră că trebuie stabilite criterii comune, valabile pentru toate țările, pornind de la cele trei țări partenere. Mai mult, elaborarea standardelor comune în cadrul UE va pune în valoare serviciile propuse și va permite întărirea calificării acestui personal. Astfel, această categorie de profesioniști va deveni competitivă pe piața de muncă europeană.

În niciuna din cele 3 țări nu există un sistem unitar și coerent de formare pentru acest tip de personal pentru funcția de întreținere/siguranță. La modul general, în cele 3 țări, aceste meserii figurează în partea de jos a scării de calificări. În cea mai mare parte a cazurilor, acest tip de personal are un tip de calificare internă avizată de un examen intern, fără valoare națională.

Dacă există cursuri de formare externă, acestea nu sunt coerente între ele deoarece sunt rezultatul inițiativelor locale. Au conținuturi, durate și niveluri foarte diferite unele față de altele.

7

Concluzie

Proiectul PISTEUR de transfer al Brevetului Național Pisteur din Franța în căutarea unui certificat european de Salvator - Pisteur poate aduce o contribuție majoră la problematica prezentată în acest document. Comunitatea europeană, dacă la orizontul anului 2010 dorește să devină cea mai competitivă din lume, trebuie să își asume provocarea de a determina populația fără calificare să obțină una.

Pentru transferul Brevetului Național Salvator/Pisteur va fi nevoie de ghidul activităților profesionale pentru funcțiile de securizare a pistelor (F1) și acordare de ajutor (F2) acestea sintetizând cunoștințele necesare acestei meserii.

Studiul efectuat a arătat convergența evoluției activității Turismului montan. Va fi așadar pertinent să ne imaginăm realizarea unei certificări comune în viitor pentru diferite țări europene.

Proiectul PISTEUR va contribui de asemenea și la crearea unui spațiu european pentru calificările profesionale în care se va înscrie acest certificat de salvator / pisteur apropiindu-se de nivelul de performanță al formării profesionale din Europa.

Această sinteză a celor trei stări de fapt se bazează pe datele disponibile și pune în perspectivă elementele fundamentale ale meseriei de Pisteur / Salvator și organizarea serviciilor între cele trei țări partenere.

Această sinteză este un sprijin pentru cea de a doua parte care constituie Studiul condițiilor de transferabilitate a Brevetului Național Pisteur / Salvator din Franța în cele două țări partenere, Bulgaria și România.

8

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Referințe bibliografice FRANȚA

j'adore la montagne guide vacances hiver 2008-2009

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_alpes_1.html

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_pyrenees_2.html

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_massif-central_3.html

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_vosges_4.html

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_jura_5.html

http://www.stations-de-ski.com/stations_geo_jura_5.html

<http://www.gralon.net/articles/sports-et-loisirs/montagne/article-les-stations-de-ski-102.htm>

<http://www.skiinfo.fr/ski-en-france/France-EFR-9671-fr.jhtml>

<http://www.sntf.org/files/RecueilindicateursetAnalyses2008.pdf>

http://www.sntf.org/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=44

<http://www.korsika.it/corse.php?D=Ski+alpin>

<http://www.haute-savoie.info/>

<http://www.skifrance.fr>

http://www.sntf.org/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=4

<http://www.remontees-mecaniques.net/investissements.php>

http://www.rhone-alpes.cci.fr/economie/chiffres/2008/cc_Rhone-Alpes2008.pdf

http://www.savoie.cci.fr/download/sie/Chiffres%20cles%20Savoie2008_2009_CCI73.pdf

<http://www.gralon.net/articles/sports-et-loisirs/montagne/article-les-stations-de-ski-102.htm>

<http://www.sntf.org/files/RecueilindicateursetAnalyses2008.pdf>

<http://www.anena.org/jurisque/thesaurus/texte/domski.htm>

<http://www.cqrht.qc.ca/CQRHTWeb/fr/public/commun/taches/secteurs/contenu/damage.jsp>

http://www.lessaisies.org/domaines_skiables/damage_neige-culture.html

photo : www.skistory.com photo :
www.leitner-lifts.com
photos : www.leitner-lifts.com et www.pistenbully.fr
Photo : www.prinoth.com
<http://www.remontees-mecaniques.net/damage.php>
[http://www.bossons-fute.fr/index.php?option=com_content&view=article&id=476 - fiche0248&catid=2-activites](http://www.bossons-fute.fr/index.php?option=com_content&view=article&id=476-fiche0248&catid=2-activites)
<http://cat.inist.fr/?aModele=afficheN&cpsidt=13775046>
http://www.crdp.ac-grenoble.fr/edition/dvd/montagne/eau/docs/impact-neige-culture_ressource-eau.pdf
<http://www.peyragudes.com/site/hiver/page.asp?page=193>
<http://www.auvergne-seminaire.com/pflambeau.html>
http://www.maurienne-tourisme.com/detail_agenda.aspx?Id=563
<http://www.fotosearch.fr/photos-images/tra%C3%A9neau-chiens.html>
<http://www.fotosearch.fr/photos-images/luge.html>
<http://www.fotosearch.fr/AGE024/d64-349870/>
<http://www.pyrenees-handiski.com/galerie-photos/content/Stock%20photos/Autonome/tesf05-> Photos : www.technoalpin.com
http://www.remontees-mecaniques.net/neige_culture.php
<http://www.sntf.org/files/RecueilindicateursetAnalyses2008.pdf>
http://www.sntf.org/index.php?option=com_content&task=view&id=33&Itemid=44
http://www.sntf.org/index.php?option=com_content&task=view&id=32&Itemid=45
<http://www.anena.org/jurisque/reglement3/secusecds/c040178.htm>
<http://www.anena.org/jurisque/arboregle/titre3bis.htm>
<http://www.anena.org/jurisque/syntheses/secds.htm>
http://www.anps.asso.fr/formation_maitre_pisteur.htm
<http://www.pisteurs-secouristes.fr/galerie-photos-pisteurs-secouristes/index.php>
http://www.study.com/formations_metiers/Securite/pisteur_secouriste_alpin.htm http://www.anps.asso.fr/formation_pisteur.htm

<http://www.pisteurs-secouristes.fr/devenir-pisteur-secouriste.php>

http://www.ansp.asso.fr/formation_maitre_pisteur.htm

<http://www.gliss-kite.fr/diapo%20snowkite/index.htm>

<http://www.asdp.org>

Chiffres clés du tourisme de montagne en France 7ème édition 2009 ODIT France

Chiffres Clés du Tourisme

LOI no 2006-437 du 14 avril 2006 portant diverses dispositions relatives au tourisme (1)NOR :
EQUX0500012L

Arrêté du 2 septembre 2008 relatif aux communes touristiques et aux stations classées de
tourisme NOR : ECER0813971A

Réforme du classement des stations

Décret no 2008-884 du 2 septembre 2008 relatif aux communes touristiques et aux stations
classées de tourisme NOR : ECER0806696D

Circulaire n° 78-003 du 4 janvier 1978 Sur la sécurité et les secours dans les communes où se
pratiquent les sports d'hiver LOI no 2006-437 du 14 avril 2006 portant diverses
dispositions relatives au tourisme (1)NOR : EQUX0500012L

Arrêté du 2 septembre 2008 relatif aux communes touristiques et aux stations classées de
tourisme NOR : ECER0813971A

Réforme du classement des stations

Décret no 2008-884 du 2 septembre 2008 relatif aux communes touristiques et aux stations
classées de tourisme NOR : ECER0806696D

Circulaire n° 78-003 du 4 janvier 1978 Sur la sécurité et les secours dans les communes où se
pratiquent les sports d'hiver

9

GLOSAR

Activitate

Ansamblu coerent de sarcini pe care un profesionist trebuie să le îndeplinească și care vizează același obiectiv. Materialul utilizat în RAP pentru a stabili activitățile așa cum pentru o meserie numărul de activități să fie de ordinul 6.

Competență

Capacitatea unui individ de a mobiliza într-o manieră eficientă resursele proprii (cunoștințe conceptuale sau practice provenite din experiență sau calificare, atitudine, energie fizică sau psihică) și a resurselor din mediu (baze de date de documentare, materiale, expertize) pentru a atinge un rezultat ad hoc.

Sarcină

O sarcină este un ansamblu de activități și de sarcini profesionale care au același obiectiv profesional. Acest ansamblu este încredințat unei singure persoane. Aceeași sarcină poate avea configurații diferite în funcție de organizația profesională care a creat-o sau de regiunea în care se află.

Funcție

Funcția dintr-o organizație este un câmp de realizare care trebuie să permită satisfacerea obiectivelor sale.

Fiecare funcție este definită de :

- atribuțiile sale:
- câmpul (perimetrul) de acțiune
- autoritatea sa
- nivelul de ierarhizare (către cine răspunde?)
- obiectivele sale:
- care trebuie să fie realizările?
- care sunt responsabilitățile?
- ce rezultate sunt așteptate ?
- resursele sale:
- care sunt metodele utile pentru realizarea atribuțiilor?

Meserie

Meseria este ansamblul tuturor activităților care au un scop comun și sunt regrupate în funcție de caracteristicile tehnice comune pe care le prezintă.

Orice meserie presupune o sumă de cunoștințe, tehnici specifice și profesionale care sunt deținute progresiv, de la un nivel la altul, pornind de la cele elementare la cele mai complexe.

După G.Le Boterf, meseria se poate defini în mod tradițional prin 4 caracteristici :

- un corp de cunoștințe și competențe esențial tehnice
- un ansamblu de reguli morale specifice comunității din care face parte
- identitate care permite definirea socială
- perspectivă de aprofundare a cunoștințelor și a experienței acumulate

Mod de operare

Ansamblu de operații care trebuie îndeplinite într-o anumită ordine pentru a realiza o sarcină. Modurile de operare sunt specifice fiecărei organizații, reprezintă elementul care stă la baza unicității. În limbajul curent, modul de operare și procedurile sunt deseori sinonime. În Ghidul de Activități Profesionale (RAP), modul de operare desemnează ansamblul de operații pe care trebuie să le ducă la îndeplinire un salvator / pisteur.

Ghid

Un ghid este un document de referință, sau un ansamblu de date la care trebuie să apeleze un individ pentru a-și desfășura activitate. De exemplu : un formator pentru alcătui un capitol din curs trebuie să consulte Ghidul de Activități Profesionale pentru a da explicații.

Noțiunea de ghid este opusă celei de programă. Programa se naște din abordarea pedagogică a conținutului, ghidul din abordarea competențelor.

Sarcini :

Ansamblu de operațiuni făcute de un profesionist în timpul unei activități. Materialul utilizat de o sarcină este suficient de larg astfel încât numărul sarcinilor poate fi de ordinul zecilor pentru același serviciu. Această alegere de valoare se justifică prin faptul că în metodologia urmată, competențele vor fi extrase din sarcini iar competențele în contextul schimbărilor de pe piața de muncă nu trebuie să fie prea restrânse, prea centrate pe cunoștințe, din contra, trebuie să fie extinse pentru a lăsa competența să se concentreze pe acțiunea de a face sau a reface.

Cunoștințe

O cunoștință este o informație « obiectivizată », sunt incluse date, concepte, proceduri, metode care există « în afara subiectului cunoscător » și care sunt în general codificate în anumite activități.

Glosarul siglelor utilizate

ADSP

Asociația Națională a Directorilor de Piste și a Securității stațiunilor de sporturi de iarnă

BNPS

Brevet Național Pisteur / Salvator

CGMM

Cunoștințe generale despre Mediul Montan

PSC1

Prevenire și Acordare de ajutor civic de nivelul 1

PSE 1

Primul ajutor în echipă de nivelul 1

PSE2

Primul ajutor în echipă de nivelul 2

SNTF

Sindicatul Național al telefericelor din Franța

10

ANEXE

- Stare de fapt cu privire la organizarea funcțiilor de întreținere și acordare de ajutor pe domeniul schiabil din Franța.
- Stare de fapt cu privire la organizarea funcțiilor de întreținere și acordare de ajutor pe domeniul schiabil din România
- Stare de fapt cu privire la organizarea funcțiilor de întreținere și acordare de ajutor pe domeniul schiabil din Bulgaria.

ALLEMAGNE

proInnovation Dr. Anne Rösgen

Ziegelstr. 18; 66113 Saarbrücken - Allemagne
Personne de contact: Dr. Anne ROSGEN
Tel 004968142541
Fax 004968142541
e-mail: anne.roesgen@proInnovation.de
www.proInnovation.de

FRANCE

Le Groupement d'Intérêt Public – Formation et Insertion Professionnelles de l'Académie de Grenoble (GIP FIPAG)

5 rue Roland Garros, 38320 Eybens - France
Tel 00 334 565 24641
Fax 00 334 565 24650
http://www.ac-grenoble.fr
Personnes de contact:
Jean Noël PACHOUD

e-mail: jean-noel.pachoud@ac-grenoble.fr

GRETA SAVOIE

88, avenue de Bassens
73000 BASSENS, France
Personne de contact: Lourdes FERNANDES
e-mail : lourdes.fernandes@ac-grenoble.fr

Tél :00 33479602525

Fax :00 33479602526

e-mail : gretaca@ac-grenoble.fr

www.gretasavoie.fr

SNTF / DSF – Syndicat National des Téléphériques de France

Alpespace , bâtiment Annapurna

24, rue St Exupéry

73800 FRANCLIN, FRANCE

Personne de contact: Serge RIVEILL

e-mail : s.riveill@sntf.org

Tél :00 33479266070

Fax :00 33479960871

www.sntf.org

ADSP – Association nationale des Directeurs de Pistes et de la sécurité de stations de sport d'hiver

SPVB, La Croisette

73440 Les Menuires , FRANCE

Personne de contact: Christian HOTTEGINDRE

e-mail : adsp.france@valleedesbelleville.fr

Tél : 00 33 479006447

e-mail : adsp.france@valleedesbelleville.fr

www.adsp.org

REGIE DES PISTES DE VAL D'ISERE

Mairie de Val d'Isère

BP 260 73155 VAL D'ISERE Cedex

Personne de contact: Jean lou COSTERG

e-mail : services.pistes@valdisere.fr

Tél : + 33 479060210

Fax : + 33 479061880

e-mail : services.pistes@valdisere.fr

www.valdisere.com

BULGARIE

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ И ВНЕДРЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ПРАКТИКИ CENTRE POUR LE DEVELOPPEMENT ET L'INNOVATION

Rue Krasna kitka No 9, 1618, Sofia, Bulgarie

Personne de contact: Tsvetelina KANEVA,

Tel: 00 359 888 783872

e-mail: drkaneva@abv.bg

НАЦИОНАЛНА СПОРТНА АКАДЕМИЯ „В. ЛЕВСКИ” ACADEMIE NATIONALE DES SPORTS « V. LEVSKI »

Studentski grad, 1700, Sofia, Bulgarie

Personne de contact : prof. Daniela DASHEVA

Tel : 00 359 898 776595

e-mail : dani_dash@yahoo.com

Tel /Fax : 00 359 296 25148

e-mail : intrelations@nsa.bg

ПАМПОРОВО АД

ПAMPOROVO AD

rue « Dunav » No3,4700, Smolyan, BULGARIE

Tel : +359 309 58518, fax : +359 309 58110,

Personne de contact: Zahari SHOPOV

Tel: 00 359 899 986712

e-mail : zshopov@pamporovoresort.com

www.pamporovoresort.com

ROUMANIE

Universitatea Transilvania din Braşov

L'Universite Transilvania de Brasov

B-dul Eroilor nr.29 Brasov 500036 Roumanie

Personne de contact: Carmen BARNA

Tel: 00 40 268 413000

Fax: 00 40 268 474060

e-mail: carmenbarna@unitbv.ro

www.unitbv.ro

Asociația Națională a Salvatorilor Montani din România SALVAMONT

Asociation Nationale des Sauveteurs en Montagne de Roumanie SALVAMONT

Adresse : str. Ecaterina Varga nr. 23 cod 500003, Brasov,

Tel/Fax:+400268471517

www.osalvamont.ro

Personnes de contact :

Mircea OPRIS, President

Tel. : 0040726686690

Sabin CORNOIU, secrétaire général

Tel.: 0040722211042

sabin.cornoiu@cjgorj.ro

Asociația PARTENER-Grupul de Inițiativă pentru Dezvoltarea Locală

Asociation PARTENER-le Groupement d'Initiative pour le Développement Local

Str. Vasile Conta, nr. 42 700106 Iași România

Personne de contact: Cătălin ILAȘCU

Tel: 00 40 232 217884

Fax: 00 40 232 270502

e-mail: catalin@asociatia-partener.ro

www.asociatia-partener.ro

SC Ana Teleferic SA

Braşov -Poiana Braşov, Hotel SPORT

Personne de contact: Ion RUFĂ

Tel: 00 40 268 407330

Fax: 00 40 268 407332

e-mail: rufai@anateleferic.ro

www.anateleferic.ro

Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.